เทศกาลของพม่า ตอนที่ ๒

ในวันวิสาขบูชาชาวพม่ามีการกล่าวในกาลุน์ลปืญ์ ซุฐ์ฐนฺ(ฉุ ।ษูาะ ।ปูจ์ ।ซํ) *ก้ะโซน ละ ปเหย่ โบะ ดะ เหน่* (*ซุ, พว่า, ปวิ่น, ซาน*) แปลเป็นภาษาไทยว่า "วันพุทธะวันเพ็ญเดือนกะโซน" (ฉุ ।ษูาะ ।ปูจ์ ।ซํ *ซุ, พว่า, ปวิ่น, ซาน*) คือคำกล่าวที่ชาวพม่าสรุปเหตุการณ์ พุทธประวัติที่เกี่ยวข้องกับเดือน กาลุน์ *ก้ะ โซน* ไว้ ๔ เหตุการณ์ คือ

๑. ฉุ *ซุ* = ฉุตาวะ *ซุ เตา* แปลว่า ขอพร เป็นเดือนที่พระสุเมธดาบสตั้งมหาปณิธานต่อพระพุทธเจ้าทีปังกร ว่าในอนาคตจะมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้านามว่า ดาโตม *กอ ดะ มะ* แปลว่า โคตมะ

๒. ษูาะ *พว่า* = ษูาะตาว์มู *พว่า ดอ มู* แปลว่า ประสูติ เป็นวันที่เจ้าชายสิทธัตถะประสูติในวันศุกร์ เดือน กาลุน์ *ก้ะ โซน*

๓. ปูจ์ *ปหวิ่น* = ปูจ์ตาว์มู *ปหวิ่น ดอ มู* แปลว่า ทรงเบิกบาน เป็นวันที่เจ้าชายสิทธัตถะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในวันพุธเดือนก้ะโซน ยามใกล้รุ่ง

๔. ซํ *ซาน* = บฤนิฐูจาน์ซํตาว์มู *ปริเนะบาน ซาน ดอ มู* แปลว่า ประทับนิพพาน เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเข้าถึงปรินิพพาน ในวันอังคาร เดือนก้ะโซน

เทศกาลต่อมาของชาวพม่าคือเทศกาลปีใหม่ เรียกว่า ปีใหม่พม่า သင်္ကြန် *ตะ จาน* ทุกเชื้อชาติบนโลกให้ความสำคัญกับการสิ้นสุดปีเก่า และต้อนรับปีใหม่โดยฉลองงานปีใหม่ตามประเพณีวัฒนธรรมของตน ทุกเชื้อชาติถือว่าเป็นมงคลในการข้ามปีใหม่ ประเพณีวัฒนธรรมของชาวพม่าทั้งหลายตั้งแต่สมัยโบราณประมาณ ๓,๐๐๐ ปีก่อน เล่นน้ำ สาดน้ำซึ่งกันและกันในการฉลองต้อนรับปีใหม่ ในภาษาพม่าเรียกเทศกาลปีใหม่นี้ว่า သင်္ကြန် *ตะ จาน*

เทศกาลวันปีใหม่ของชาวพม่าจะกล่าวถึงต่อไปในคราวหน้า.

ตูซาร์ นวย เขียน
ชลธิชา สุดมุข สรุป